

засобів негласного отримання інформації, торгівля спеціальними технічними засобами для зняття інформації з каналів зв'язку, іншими засобами негласного отримання інформації; г) виробництво теплової енергії, транспортування її магістральними і місцевими (розподільчими) тепловими мережами та постачання теплової енергії; д) та інші види господарської діяльності.

Згідно чинного законодавства до органів ліцензування належать: а) Департамент контролю за виробництвом та обігом спирту, алкогольних напоїв і тютюнових виробів Державної податкової служби України – у частині ліцензування виробництва спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв та тютюнових виробів; б) Міністерство промислової політики України – у частині ліцензування виробництва транспортних засобів; в) Міністерство економічного розвитку і торгівлі України – у частині ліцензування імпорту спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв та тютюнових виробів.

Друга категорія реєстраційних процедур стосується всіх інших суб'єктів господарювання, які здійснюють операції з підакцизними товарами. Така реєстрація як платника акцизного податку також є обов'язковою і реалізується у місячний строк із дня початку господарської діяльності таким суб'єктом в органах державної податкової служби за місцем державної реєстрації.

Таким чином, сучасне законодавство України закріплює новий порядок реєстраційних процедур, розподіляє платників акцизного податку на декілька видів.

Якимчук С.О.,
НУ "Юридична академія України
імені Ярослава Мудрого",
здобувач кафедр цивільного процесу

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ВИМІР ВИКОНАННЯ СУДОВИХ РІШЕНЬ

Україна приєдналася до Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод 17 липня 1997 р., і тим самим взяла на себе зобов'язання забезпечити кожному право на справедливий судовий розгляд. Однак, як неодноразово зазначав Європейський суд з прав людини, це право було б ілюзорним, якби національна правова система дозволяла остаточному й обов'язковому судовому рішення залишатися без дії на шкоду однієї зі сторін. Було б неприпустимим, якби ч. 1 ст. 6 цієї Конвенції детально визначала процесуальні гарантії, надані сторонам у судовому провадженні, що є справедливим, публічним, оперативним, без забезпечення виконання судових рішень. Здійснення рішення, ухваленого будь-яким судом, має розглядатися як невід'ємна частина судового

розгляду для цілей указаної статті Конвенції. При цьому за її змістом кредитор має право не лише на стягнення належних йому коштів протягом розумного строку, й на те, щоб ця процедура була ефективною.

Варто відмітити й те, що проблема ефективності виконання судових рішень стала елементом європейської політики у сфері правосуддя. Зокрема, у 2001 р. 24 Конференція міністрів юстиції Європи прийняла Резолюцію, в якій було постановлено, що належне, ефективне й оперативне виконання судових актів є надзвичайно важливим для створення, зміцнення й розвитку сильної і справедливої судової системи. У подальшому Радою Європи була розроблена і прийнята 09.09.2003 р. Рекомендація № Rec (2003) 17 щодо примусового виконання. Крім того, вимоги стосовно підвищення результативності засобів такого виконання судових рішень на рівні Європейського регіону розглядалися і на VIII засіданні Комісії щодо ефективного правосуддя в межах доповіді про європейські правові системи. При цьому були розроблені керівні принципи, що включали 2 частини – доступність і ефективність виконання судових рішень (ефективність органів примусового виконання й дієвість засобів примусового виконання).

Для затвердження європейських стандартів виконання судових рішень важливе значення має прецедентна практика Європейського суду з прав людини. Європейський суд з прав людини виходить з того, що для забезпечення ефективності виконання судових рішень мають бути забезпечені наступні умови:

1) відповідно до п. 1 ст. 6 Конвенції держава зобов'язана організувати систему виконання судових рішень так, щоб вона була продуктивною як теоретично, так і на практиці, й забезпечувати цей процес без необґрунтованих затримок (Рішення по справі "Носаль проти України");

2) особа повинна мати не формальний, а реальний доступ до процедур виконання судових рішень (Рішення по справі "Апостол проти Греції");

3) особа, на користь якої ухвалено судові рішення про стягнення грошових коштів з держави, не зобов'язана в подальшому ініціювати процедуру його примусового здійснення з метою отримання належного за цим рішенням (Рішення по справі "Сокур проти України"). Такі твердження можуть стосуватись і виконання рішень щодо тих підприємств, які не є достатньо незалежними від держави як інституційно, так і фактично, або щодо яких було застосовано заборону на арешт майна (Рішення по справі "Козачек проти України");

4) держава є відповідальною за державні борги, а органи державної влади не мають права посилатися на брак коштів на

виправдання неспроможності реалізувати судові рішення (Рішення по справі "Шмалько проти України"). Разом із тим, вона не повинна бути відповідальною за брак коштів у приватної компанії. Її відповідальність поширюється не далі як на дії державних органів в процесі виконавчого провадження (Рішення по справі "Макаренко проти України");

5) виконання рішення суду має відбуватися в розумні строки, які оцінюються судом у кожному конкретному випадку з огляду на обставини справи. Обґрунтованість затримки повинна оцінюватися з урахуванням складності виконавчого провадження, поведінки самого заявника й компетентних органів, а також суми та характеру присудженого (Рішення по справі "Іванов проти України");

6) виконання рішення суду може бути відстрочено або зупинено на відповідний строк, якщо це спричиняється заходами, надзвичайно необхідними для забезпечення задовільного розв'язання проблем публічного характеру. При цьому це не повинно мати наслідком ризик покладення на власників непомірного тягаря, зокрема, щодо неможливості розпоряджатися своїм майном, взагалі позбавляти рішення чинності або підривати його суть (Рішення по справі "Волосюк проти України");

7) держава в особі своїх органів не повинна втручатись у процес виконання судових рішень, щоб таке втручання створювало перешкоди для цього, позбавляло їх чинності, безпідставно їх відстрочувало (Рішення по справі "Імобільяре Саффі проти Італії");

8) якщо законодавство допускає можливість відкладення чи зупинення виконавчого провадження, воно теж має передбачати можливість стягувачеві або державному виконавцеві оскаржити такі обмеження у випадку їх довільного чи незаконного застосування чи пред'явлення позову про відшкодування шкоди за затримку у виконанні, спричинену цими обмеженнями (Рішення по справі "Сокур проти України").

З огляду на Європейський вимір виконання судових рішень очевидно, що втілення Рекомендації № Rec (2003) 17 Комітету міністрів Ради Європи щодо примусового виконання судових рішень, принципи стосовно підвищення ефективності виконання судових рішень, розроблені Комісією щодо ефективного правосуддя, а також на практику Європейського суду з прав людини вважаємо за необхідне розробити оновлену Концепцію процесуальної форми виконання судових рішень і вдосконалення законодавства про виконавче провадження.